

Profielchets van de wijkgemeente de Bron i.w. te Alphen aan den Rijn en de te beroepen predikant (1fte).

De wijkgemeente de Bron zal ontstaan door een verdergaande samenwerking tussen, en toekomstige samenvoeging van Bronwijk-Noord en Bronwijk-Zuid, en maakt onderdeel uit van de Protestantse Gemeente Alphen aan den Rijn/Oudshoorn-Ridderveld. Van de Protestantse Gemeente maken naast nog een 'gewone' wijkgemeente ook twee wijkgemeenten van bijzondere aard deel uit, namelijk de één van de Gereformeerde Bond, de ander van de vrijzinnige modaliteit.

De wijkgemeente ontleent haar naam aan het multifunctionele kerkelijk zalencentrum 'De Bron'. Dit centrum is gemeenschappelijk bezit met de R.K.-parochie en wordt gezamenlijk beheerd.

Impressie van de wijkgemeente ¹

De wijkgemeente kenmerkt zich door vooral een vierende gemeente te zijn, waarbij veel gemeenteleden betrokken zijn bij de zondagse eredienst. Vanouds is er veel aandacht voor liturgie. De geloofsbeleving in de wijkgemeente is veelkleurig, van 'evangelicaal' en 'orthodox' tot 'vrijzinnig'. Qua ethiek is de sfeer in het algemeen liberaal. Welke geloofsbeleving men ook heeft, de neiging elkaar iets op te leggen of de maat te willen nemen, is vrijwel afwezig. Daar staat tegenover dat naar het gevoel van de leden de saamhorigheid in de actieve kern in de afgelopen jaren gegroeid is. Een en ander moet mede gezien worden tegen de achtergrond van het feit dat de wijk betrekkelijk jong is, zonder gezamenlijke traditie, familiebanden, en dergelijke.

De kerkgang op een gemiddelde zondag ligt op ongeveer 250, 11% van het ledental van 2300. Dit loopt op tot 500 à 600 met Pasen en 900 à 1000 met Kerst (incl. kerstnachtdiensten). Het aantal kerkgangers ligt in het oudere zuidelijke wijkdeel gemiddeld twee keer zo hoog als in het noordelijke wijkdeel, al zijn de wijkdelen getalsmatig even groot.

De groep tot 25 jaar is druk bezig met school en opleiding. De tieners en jong-volwassenen hebben meestal een druk sociaal leven, waarvan sport een belangrijk onderdeel is. Kerkelijke vriendengroepen (13-20jr.) zijn er nauwelijks. De leeftijdscategorie 25-55 jaar wordt gedomineerd door gezinnen. Het opleidingsniveau ligt behoorlijk hoog. Relatief velen doen werk in de ICT en in de administratieve sfeer. In de jongere gezinnen zijn ouders druk hun eigen werk en de zorg voor de kinderen in te passen. Relatief veel kerkelijk betrokkenen sturen hun kinderen naar een protestantse-christelijke schoollocatie. De leeftijdscategorie 55-75 jaar heeft de kinderen de deur uit, werkt deels nog, is actief in het kerkenwerk. De 75+-ers concentreren zich met name in het zuidelijk deel van de wijk.

De kerkelijke kaart

De wijkgemeente de Bron woont samen onder één dak met de R.K. Emmaüs-parochie. Naast een vijftal kerkdiensten per jaar zijn er ook enkele andere gezamenlijke activiteiten, onder meer in de sfeer van Vorming & Toerusting en een inloophuis. Van de andere kerken vallen vooral de Baptisten Noord duidelijk op, in omvang en wervingskracht. Elders in Alphen zijn kerken in alle mogelijke denominaties te vinden. In dit verband moet ook de perforatie genoemd worden naar de Gereformeerde Kerk en de Hervormde Gemeente in het centrum, die beide een open-confessionele modaliteit hebben.

Daarnaast kent Alphen twee moskeeën, één van de Turkse en één van de Marokkaanse gemeenschap.

¹ Voor de impressie van de wijkgemeente is gebruik gemaakt van de nota 'Missionaire mogelijkheden voor de Bronwijken (Alphen aan den Rijn)' geschreven door dr. K. W. de Jong in maart 2009.

Speerpunten in het beleid

Een beleidsplan voor de nieuwe wijkgemeente is in ontwikkeling. Drie aandachtsvelden vragen hier bijzondere aandacht:

1. De **Werkgroep Missionaire Gemeente** die zich de komende tijd vooral richt op de “dertigers tot veertigers” in de wijkgemeente. Er is momenteel een lijst van gemeenteleden in deze leeftijdscategorie samengesteld die gevraagd zal worden mee te werken in het benaderen van andere “dertigers tot veertigers” in de wijkgemeente. In deze benadering gaat het niet om de vraag, hoe krijgen wij deze mensen weer zo snel mogelijk terug in de kerk, maar om de ontmoeting met hen die tot deze doelgroep behoren. De uitkomsten van die gesprekken kunnen de werkgroep helpen om te ontdekken of er al dan niet een relatie bestaat tussen de afwezigheid van deze groepen en hun geloofsbeleving, en helderheid geven of en hoe wij als kerk voor deze groep iets kunnen betekenen en zij misschien voor ons.
2. De **Werkgroep Pastoraat** die bezig is met reorganisatie van het pastoraat. In het pastoraat worden de volgende knelpunten gesignaleerd:
 - de toenemende moeite die het kost om mensen te vinden, die zich in willen zetten voor het pastorale bezoekwerk
 - het grote aantal adressen dat bezocht dient te worden
 - de vele gemeenteleden die aangeven geen prijs te stellen op bezoek
 - de magere opkomst bij veel groothuisbezoeken
 - het gevoel bepaalde gemeenteleden niet pastoraal te bereiken (b.v. in de leeftijd 25-35 jaar)In de nieuwe opzet zal het pastoraat niet langer meer geografische worden georganiseerd, maar leeftijd gerelateerd. Daarvoor is een verdeling gemaakt in vier platforms, te weten:
 - 0-25 jarigen (de invulling hiervan is op de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de werkgroep jeugd – zie onderaan)
 - 25-55 jarigen (is momenteel het aandachtsveld van de Werkgroep Missionaire Gemeente)
 - 55-75 jarigen
 - 75+ (in de wijk is een ouderenpastor werkzaam)
3. De **Werkgroep Jeugd** die verantwoordelijk is voor de coördinatie van het jeugdwerk en fungeert als overkoepelend orgaan. Deze verantwoordelijkheid strekt zich ook uit tot de wijkgemeente de Goede Herderkerk. De predikant van deze kerk is voor 0,1 fte vrijgesteld voor het aansturen van het jeugdwerk. De kerkenraad hoopt op per 1 januari 2011 een kerkelijk werker voor het jeugd- en jongerenwerk aan te stellen.

In het Hieronder volgt een overzicht van het aantal adressen zoals weergegeven in de *Notitie werkgroep pastoraat februari 2010* in verband met de nieuwe organisatie van het pastoraat.

	Aantal Adressen	Jonger dan 70 jaar	70-74 jaar	Ouder dan 75 jaar	Bezoeken in de nieuwe opzet
Bronwijk-Zuid	607	453	55	99	125 adressen
Bronwijk-Noord	498	451	25	22	20 adressen
Driehoorne	81	4	9	67	67 adressen
Totaal	1186	908	89	188	214 adressen

Ter toelichting het volgende:

- **Aantal adressen** bevat het aantal adressen per Bronwijkdeel per 1 januari 2010
- **Jonger dan 70 jaar** bevat het aantal adressen met gemeenteleden jonger dan 70 jaar

- **70-74 jaar** bevat het aantal adressen met gemeenteleden tussen de 70 en 74 jaar. Deze groep is bewust onderscheiden om een beeld te krijgen hoeveel ouderen er bij zouden kunnen komen de komende jaren.
- **Ouder dan 75 jaar** bevat het aantal adressen met gemeenteleden ouder dan 75 jaar
- **Bezoeken in de nieuwe opzet** geeft aan hoeveel adressen de huidige wijkmedewerk(st)ers willen bezoeken in de nieuwe opzet. Het gaat hierbij om de gemeenteleden van 75 jaar en ouder.

Het is de bedoeling dat de nieuwe organisatie van het pastoraat vanaf september 2010 geleidelijk wordt ingevoerd. In de wijkgemeente is een ouderenpastor werkzaam.

Missie van de gemeente

Samenvattend kunnen we zeggen dat de wijkgemeente gemeente wil zijn door:

- samen te komen in de zondagse eredienst, waarin de uitleg van de Bijbel centraal staat, en enerzijds gezocht wordt naar aansluiting bij de kerkelijke traditie en anderzijds ruimte wordt geboden voor eigentijdse vormen en inhoud;
- zich te verdiepen in de Bijbel en de christelijke traditie en de kennis daarvan te vergroten;
- het Evangelie door te geven;
- persoonlijke geloofsgroei te bevorderen;
- de gemeenschapszin te vergroten door om te zien naar elkaar;
- elkaar in het geloof en in het leven te sterken;
- om te zien naar de naaste die in nood verkeert en zowel door persoonlijke als gezamenlijke keuzes verantwoordelijkheid te nemen voor een wereld van vrede en gerechtigheid;

Hiervoor is een organisatie nodig die dienstbaar is aan bovenstaande doelen.

De wijkgemeente wil zich in het werken aan haar taken laten inspireren door:

- de liefde die God elke dag opnieuw aan mensen toont;
- het voorbeeld dat Jezus ons geeft;
- de belofte dat de Heilige Geest haar richting geeft.

Impressie van de wijk

Het zuidelijk deel van 'Plan Noord' van de gemeente Alphen aan den Rijn is eind jaren zestig gebouwd. Velen kwamen toen en in latere jaren uit de wijde omgeving naar Alphen, omdat het hier relatief makkelijk was om een huis te krijgen voor een betrekkelijk lage prijs. Veel van deze woningen, vooral flats, worden nu door sociaal zwakkeren bewoond, onder wie veel niet-Westerse allochtonen. In sommige buurten loopt het percentage op tot 35%. In dit zuidelijk deel van de wijk staat ook de ouderenserviceflat 'Driehoorn'. Naast de flats werden indertijd grote aantallen eengezinswoningen gebouwd, daaronder ook vele 'modale' huizen. In het oude centrum van de wijk is het winkelcentrum de Ridderhof gesitueerd met daarnaast het indertijd bewust multifunctioneel gebouwde kerkelijk zalencentrum de 'Bron'.

Het noordelijke deel van de wijk heeft een ander aanzicht, alleen al omdat de bouwperiode een andere is: de jaren tachtig. Het aandeel eengezinswoningen is hoog. Waar in het zuidelijk deel het aandeel koopwoningen ruim onder het Nederlandse gemiddelde van 55% ligt, ligt die er in het noordelijk deel ruim boven. De gemiddelde gezinsgrootte ligt in noordelijk deel op het Alphense gemiddelde van 2,4 (Nederland: 2,3), in het zuidelijk deel op iets minder dan 2,3. De arbeidsparticipatie ligt in het zuidelijk deel met 72-75% op of onder het Alphense gemiddelde van 75% (Nederland 70%), in het noordelijk deel erboven met 76-81%. Bij andere getallen, over het aantal gezinnen dat leeft van de bijstand, de verdeling van inkomens, en dergelijke, zijn vergelijkbare tendensen waar te nemen. In het zuidelijk deel meer, in het

noordelijk deel minder uitkeringsgerechtigden. Enzovoort. Over het geheel genomen komen beide wijkdelen op het gemiddelde van Alphen uit, dat op zijn beurt tendeert naar het gemiddelde van Nederland. Wat de aard van de arbeid betreft valt op dat Alphen met 52% voor mensen in de commerciële dienstverlening op zich al ruim boven het Nederlandse gemiddelde van 46% zit. Met twee uitzonderingen in het noordelijk deel zitten alle buurten met 52-59% op of zelfs boven het Alphen gemiddelde. Dit gaat min of meer gelijkmatig ten koste van alle andere sectoren, zoals gezondheidszorg, onderwijs, zelfstandige, enzovoort. De wijk zelf heeft een beperkt aantal voorzieningen. Naast het al genoemde winkelcentrum is er nog de Herenhof, kleiner in omvang, maar moderner van opzet. De eerste basisbehoeften zijn aanwezig. Voor het overige is men op het centrum van Alphen aangewezen. In de wijk zelf staan twee christelijke basisscholen (elk met twee locaties), maar ook basisscholen met een openbare en rooms-katholieke signatuur, alsmede een vrije school. Middelbaar onderwijs bevindt zich deels in, deels buiten de wijk. Sportvoorzieningen grenzen aan de wijk. Industrie of andere grootschalige werkgelegenheid is in de wijk niet aanwezig, in de nabije omgeving nauwelijks.

Leeftijdsopbouw

Een eerste blik op de burgerlijke en kerkelijke cijfers laat het volgende zien. Ongeveer 10% van de bewoners van het geografisch gebied van de Bron staat geregistreerd als ‘actief’ lid, in totaal zo’n 2300. Daarnaast is er nog een groep passieven en een flink aandeel dat bij een andere, bijvoorbeeld buitengewone wijkgemeente hoort. Al met al zal ongeveer 13% van de mensen tot de Protestantse Kerk in Nederland behoren. Dat benadert het percentage dat in het laatste rapport *God in Nederland* wordt genoemd: alweer ligt het wijkcijfer dicht tegen het landelijk cijfer.

In 2007 zijn er ongeveer 300 kinderen in de burgerlijke wijk geboren. Daarvan is 5% in de protestantse wijkgemeente de Bron geregistreerd. Daar staat tegenover dat er ruim 100 mensen zijn overleden. Van hen was ongeveer 25% kerklid.

Leeftijdsverdeling in %		Gegevens uit 2008			
		Nederland %	Alphen ad Rijn %	Bronwijken burgerlijk %	Bronwijken kerkelijk %
I	0-14 jaar	18	19	18	10
II	15-24 jaar	12	12	13	11
III	25-44 jaar	29	30	29	19
IV	45-64 jaar	27	27	29	37
V	65 jaar e.o.	14	12	11	23

Uit andere cijfers blijkt dat het aandeel van de groep 65 jaar e.o. in de Bronwijkgemeente tussen 2002 en 2010 is toegenomen van 15% naar 25%.

Voor de jongere leeftijdscategorieën geldt een hiermee corresponderende afname.